

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Poznaniu

P/12/162
LPO-4101-04-06/2012

Poznań, dnia 19 lipca 2012 r.

Pan
Mirosław Sobkowiak
Dyrektor
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Gostyniu

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹ (dalej „ustawa o NIK”), Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu przeprowadziła kontrolę Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu (dalej „PCPR” lub „Centrum”), w zakresie sprawowania nadzoru nad działalnością warsztatu terapii zajęciowej oraz nad prawidłowością wykorzystania przez warsztat środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (dalej „Fundusz”). Kontrolą objęto lata 2010-2012 (do 31 marca).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 19 czerwca 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Dyrektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia nadzór sprawowany przez Centrum nad działalnością warsztatu terapii zajęciowej.

1. Na terenie powiatu gostyńskiego, w latach 2010-2012 (do 31 marca), funkcjonował jeden warsztat terapii zajęciowej (dalej „warsztat”), prowadzony przez Gminę Piaski (dalej „Gmina”). Uczestnikami warsztatu było, w każdym z objętych kontrolą lat, 35 osób. Umowę o dofinansowanie działalności warsztatu ze środków Funduszu, powiat gostyński zawarł z Gminą w dniu 4 stycznia 2005 r. (dalej „umowa”). W umowie o dofinansowanie działalności warsztatu, jako jednostkę prowadzącą warsztat, wskazano Urząd Gminy w Piaskach. NIK zwraca uwagę, że zgodnie z art. 33 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym², urząd gminy jest jedynie aparatem pomocniczym wójta.

Wysokość środków na działalność warsztatu, w latach 2010-2012, powiat gostyński określił w ww. umowie oraz w aneksach, zawieranych w terminach określonych w § 5 ust. 5 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 r. w sprawie warsztatów terapii zajęciowej³ (dalej „rozporządzenie”). Na dofinansowanie działalności warsztatu, PCPR przekazało w latach 2010-2011 oraz zaplanowało na 2012 r., środki Funduszu w łącznej kwocie 1.726.200 zł (po 575.400 zł w każdym z tych lat). Środki te PCPR przekazywało warsztatowi, a nie jak wynikało z dyspozycji § 15 ust. 1 rozporządzenia, jednostce prowadzącej (Gminie), na wyodrębniony rachunek bankowy warsztatu. Powiat gostyński na dofinansowanie działalności warsztatu, w latach 2010-2012, przeznaczył 172.620 zł. Kwota ta odpowiadała minimalnemu limitowi ustalonymu w art. 10b ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych⁴ (dalej „ustawa o rehabilitacji”).

¹ Dz. U. z 2012 r. poz. 82 ze zm.

² Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.

³ Dz. U. Nr 63, poz. 587.

⁴ Dz. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 ze zm.

2. Centrum, zgodnie z art. 10b ust. 6a ustawy o rehabilitacji, dorocznie przeprowadzało, w latach 2010-2011, kontrole działalności prowadzonego przez Gminę warsztatu terapii zajęciowej. Zakres tych kontroli obejmował zagadnienia wskazane w § 22 ust. 2 rozporządzenia. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, PCPR każdorazowo kierowało do Wójty Gminy Piaski - w terminie wskazanym w § 22 ust. 4 rozporządzenia - pisemne informacje o wynikach tych kontroli. Nie wyegzekwowało jednak od jednostki prowadzącej warsztat informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych (lub przyczynach ich niewykonania) z kontroli przeprowadzonej w 2010 r. Informacja taka powinna być przekazana Centrum w terminie 30 dni od dnia otrzymania przez jednostkę prowadzącą warsztat informacji o wynikach kontroli (§ 22 ust. 5 rozporządzenia).

PCPR, pomimo ustalenia, że pracowników warsztatu zatrudniał kierownik warsztatu, który nie posiadał formalnego upoważnienia występowania w imieniu Gminy w tym zakresie, nie kwestionował takiego stanu. Takie działanie kierownika warsztatu było niezgodne z postanowieniami § 13 ust. 3 rozporządzenia, w myśl którego, pracowników warsztatu zatrudnia jednostka prowadząca warsztat. Nie kwestionowano również dokonanego ze środków Funduszu – bez zgody powiatu gostyńskiego – zakupu (w 2010 r.) wyposażenia warsztatu. Środki Funduszu, w myśl § 19 ust. 2 rozporządzenia, mogły być wykorzystane na niezbędną wymianę zużytego wyposażenia warsztatu lub jego dodatkowe wyposażenie, jedynie za zgodą powiatu.

3. W ocenie NIK, nadzór PCPR nad stosowaniem przez Gminę postanowień umowy o dofinansowaniu działalności warsztatu był niewystarczający. Pomimo niezgodności stanu faktycznego z wymogami umowy stwierdzonymi przez PCPR w zakresie poziomu zatrudnienia w warsztacie w 2009 r., zagadnień tych nie objęto kontrolą w roku następnym. Rozbieżności między umową, a stanem faktycznym w tym zakresie nie zostały usunięte i występowały nadal, co stwierdziła NIK w toku kontroli przeprowadzonej w warsztacie⁵. Gmina nie stosowała się również do postanowień umowy dotyczących prowadzenia ewidencji księgowej środków Funduszu. Ewidencja ta, w myśl § 7 ust. 2 umowy, powinna być prowadzona przez jednostkę prowadzącą, a nie jak wykazały ustalenia kontroli NIK, przez warsztat.

4. NIK zwraca uwagę, że warsztat terapii zajęciowej nie zapewnił ochrony danych osobowych uczestników warsztatu. Przetwarzanie danych osobowych uczestników przez kadrę warsztatu, w tym informacji o stanie zdrowia, odbywało się wbrew postanowieniom art. 27 i art. 37 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych⁶. Na zagadnienia dotyczące ochrony danych osobowych, pracownicy PCPR zwrócili uwagę podczas kontroli przeprowadzonej w warsztacie w 2006 r. Pomimo to, przeprowadzone w warsztacie, w latach 2010-2011, kontrole prawidłowości prowadzenia dokumentacji uczestników, nie obejmowały zagadnień ochrony danych osobowych. Dane o stanie zdrowia są danymi osobowymi szczególnie chronionymi, a nadzór Centrum nad działalnością warsztatu, sprawowany m. in. poprzez kontrolę, powinien zapobiec nieuprawnionemu ich przetwarzaniu.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o podjęcie działań zapewniających należyty nadzór nad działalnością warsztatu terapii zajęciowej.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Dyrektora w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosku lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Poznaniu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

⁵ Kontrolę działalności warsztatu terapii zajęciowej prowadzonego przez Gminę Piaski, Najwyższa Izba Kontroli przeprowadziła w okresie od 13 kwietnia 2012 r. do 18 czerwca 2012 r. Protokół kontroli Urzędu, uzupełniony dodatkowymi wyjaśnieniami z dnia 10 lipca 2012 r., Wójt Gminy Piaski podpisał w dniu 5 lipca 2012 r.

⁶ Dz. U. z 2002 r. nr 101, poz. 926 ze zm.